

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 5. listopada 2015 roku powód (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. (zwana dalej spółką (...)) wniosła o zasądzenie od pozwanego S. S. kwoty 5.579,87 zł wraz z odsetkami w wysokości ustawowej od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztami procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, iż dochodzona kwota stanowi wynagrodzenie za wykonanie przez stronę powodową umowy przewozu przesyłek, na potwierdzenie czego wystawiła faktury VAT. Podniósł, iż pozwany nie uregulował należności wynikających z wystawionych faktur VAT. Powód dochodzi zapłaty należności głównej w wysokości 5.189,70 zł wraz ze skapitalizowanymi odsetkami w kwocie 390,17 zł (pozew, k. 2-5).

W dniu 19. listopada 2015 r., wydany został w sprawie nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym (nakaz zapłaty, sygn. akt IX GNC 9733/15, k. 35). Jego odpis został doręczony stronie pozwanej w dniu 18. grudnia 2015 r. (zwrotne potwierdzenie odbioru, k. 41).

W dniu 30. grudnia 2015 roku pozwany S. S. złożył sprzeciw od ww. nakazu zapłaty i zaskarżając go w całości wniósł o oddalenie powództwa oraz zasądzenie na swoją rzecz od powoda kosztów procesu według norm przepisanych.

Uzasadniając swoje stanowisko pozwany nie kwestionował okoliczności zawarcia z powodem umowy przewozu. Pozwany zakwestionował natomiast zasadność i wysokość dochodzonego roszczenia, wskazując, iż nie posiada w stosunku do powoda żadnego zadłużenia, gdyż wszelkie należności regulował na bieżąco. Podniósł także, iż powód nie wykazał sposobu wyliczenia wysokości dochodzonego roszczenia, gdyż z załączonych do pozwu dokumentów nie wynika za jakie dokładnie usługi dochodzi zapłaty. Strona pozwana podniosła ponadto zarzut przedawnienia roszczenia (sprzeciw od nakazu zapłaty, k. 42-45).

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 11. grudnia 2012 r. S. S., prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą A. S. S. w B. (Zleceniodawca), zawarł z (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. (Zleceniobiorca) umowę o świadczenie przewozu przesyłek nr (...). Na podstawie zawartej umowy Zleceniobiorca zobowiązał się do wykonywania świadczonych usług przewozu przesyłek nadawanych przez Zleceniodawcę, adresowanych do odbiorców na terenie Rzeczypospolitej Polskiej. Szczegółowe warunki świadczenia usług przewozu przesyłek przez Zleceniobiorcę zostały określone w Regulaminie Świadczenia Usług, natomiast stawki za wykonane przez Zleceniobiorcę usługi określone były w Cenniku Indywidualnym. Cena paczek do 31,50 kg została określona na kwotę 13,00 zł netto. W przypadku przesyłek niestandardowych do 31,50 kg do ceny doliczano 10,00 zł netto, natomiast w przypadku przekroczenia wagi 31,50 kg – 20,00 zł netto. Zleceniobiorca zastrzegł sobie prawo do weryfikacji przesyłki pod względem wagi oraz wymiarów. W przypadku stwierdzenia niezgodności pomiędzy stanem rzeczywistym przesyłki, a informacjami zadeklarowanymi przez Zleceniodawcę, miał on prawo do naliczenia nowej ceny za wykonanie usługi zgodnie z warunkami umowy. Strony uzgodniły, iż okresem rozliczeniowym będzie miesiąc kalendarzowy. Wynagrodzenie Zleceniobiorcy za usługi płatne miało być raz w miesiącu, na podstawie faktury VAT, wystawionej przez Zleceniobiorcę na ostatni dzień roboczy bieżącego miesiąca kalendarzowego. Termin płatności strony ustaliły na 14 dni od daty wystawienia Zleceniodawcy faktury VAT. Płatność miała nastąpić przelewem na numer rachunku bankowego Zleceniobiorcy podany na fakturze VAT. Strony umowy zastrzegły, iż wszelkie zmiany umowy będą wymagały formy pisemnej (okoliczności bezsporne; umowa, k. 12-15, cennik indywidualny, k. 16-19).

Zazwyczaj opłaty za wykonane przewozy były dokonywane przelewem raz w miesiącu (zeznania świadka P. K., k. 168-169).

S. S. uzgodnił ze spółką (...), iż za nadawane przez niego przesyłki będzie płacił gotówką. Kwotę jaką miał zapłacić kurierowi wyliczał system Zleceniobiorcy. Następnie ta kwota była wpisywana na list przewozowy i taką też kwotę

gotówką pobierał od Zleceniodawcy kurier. Przedstawiciel spółki (...) przekazał kurierowi, iż w przypadku braku zapłaty przez Zleceniodawcę, ma on nie zabierać przesyłki do przewozu. Potwierdzeniem dokonania zapłaty za przesyłkę było zabranie przez kuriera przesyłki od Zleceniodawcy oraz podpisanie przez niego listu przewozowego. Wszystkie nadane przez S. S. przesyłki zostały opłacane gotówką przez Zleceniodawcę, podczas nadania, do rąk kuriera. Pobrane przez kuriera kwoty były następnie przekazywane Z. S. i A. J. – pracownikom Biura Patron (...) w K., które wystawiały dowód KP z adnotacją „za transport” oraz sporządzały raport kasowy, oddzielnie dla paczek wysyłanych przez S. S., który był wysyłany do centrali (oświadczenie, k. 46, zeznania świadka M. B., k. 183-184, zeznania świadka Z. S., k. 170-172, zeznania świadka B. A., k. 173-174, zeznania świadka A. K., k. 175-176).

W związku z wykonaniem usług przewozu, spółka (...) wystawiła na rachunek S. S. następujące faktury VAT:

- nr (...) /PS/1 z dnia 30. marca 2013 r. na kwotę 155,35 zł brutto (126,30 zł netto), za przesyłki kurierskie w marcu 2013 r., z terminem płatności do dnia 23. kwietnia 2013 r.,
- nr (...) /PS/1 z dnia 31. maja 2013 r. na kwotę 97,86 zł brutto (79,56 zł netto), za przesyłki kurierskie w maju 2013 r., z terminem płatności do dnia 20. czerwca 2013 r.,
- nr (...) /PS/1 z dnia 31. maja 2014 r. na kwotę 710,01 zł brutto (577,24 zł netto), za przesyłki kurierskie w maju 2014 r., z terminem płatności do dnia 20. czerwca 2014 r.,
- nr (...) /PS/1 z dnia 30. czerwca 2014 r. na kwotę 559,31 zł brutto (454,72 zł netto), za przesyłki kurierskie w czerwcu 2014 r., z terminem płatności do dnia 18. lipca 2014 r.,
- nr (...) /PS/1 z dnia 31. lipca 2014 r. na kwotę 824,94 zł brutto (670,68 zł netto), za przesyłki kurierskie w lipcu 2014 r., z terminem płatności do dnia 20. sierpnia 2014 r.,
- nr (...) /PS/1 z dnia 30. sierpnia 2014 r. na kwotę 742,96 zł brutto (604,03 zł netto), za przesyłki kurierskie w sierpniu 2014 r., z terminem płatności do dnia 19. września 2014 r.,
- nr (...) /PS/1 z dnia 30. września 2014 r. na kwotę 1.249,78 zł brutto (1.016,08 zł netto), za przesyłki kurierskie we wrześniu 2014 r., z terminem płatności do dnia 21. października 2014 r.,
- nr (...) /PS/1 z dnia 30. września 2014 r. na kwotę 191,33 zł brutto (155,55 zł netto), za przesyłki kurierskie, z terminem płatności do dnia 30. września 2014 r. (płatność gotówką),
- nr (...) /PS/1 z dnia 31. października 2014 r. na kwotę 1.123,48 zł brutto (913,40 zł netto), za przesyłki kurierskie w październiku 2014 r., z terminem płatności do dnia 24. listopada 2014 r.,
- nr (...) /PS/1 z dnia 29. listopada 2014 r. na kwotę 149,99 zł brutto (121,94 zł netto), za przesyłki kurierskie w listopadzie 2014 r., z terminem płatności do dnia 22. grudnia 2014 r.,
- nr (...) /PS/1 z dnia 29. listopada 2014 r. na kwotę 20,09 zł brutto (16,33 zł netto), za przesyłki kurierskie, z terminem płatności do dnia 29. listopada 2014 r. (płatność gotówką),
- nr (...) /PS/1 z dnia 28. lutego 2015 r. na kwotę 33,85 zł brutto (27,52 zł netto), za przesyłki kurierskie w lutym 2015 r., z terminem płatności do dnia 14. marca 2015 r.,

(faktury VAT, k. 20-31, specyfikacja, k. 106-154).

Pismem z dnia 3. czerwca 2015 r. spółka (...) wezwała S. S. do zapłaty kwoty 5.579,87 zł, tytułem należności wynikających z wystawionych przez Zleceniobiorcę faktur VAT, na co składała się należność główna w wysokości 5.189,70 zł wraz z ustawowymi odsetkami za zwłokę w wysokości 390,17 zł (wezwanie przedprocesowe, k. 32).

Pracownicy Biura Patron (...) w K. często zmuszeni byli do wyjaśniania w centrali spółki nieporozumień co do formy płatności dokonywanej przez klienta – S. S.. W wyniku tych nieporozumień, spółka (...) dublowała faktury, które zostały opłacone gotówką i wystawiała kolejne na płatność przelewem (zeznania świadka Z. S., k. 170-172, zeznania świadka B. A., k. 173-174).

Stan faktyczny opisany powyżej był w części – wskazanej powyżej – bezsporny między stronami niniejszego postępowania. Podstawę ustaleń stanowiły zatem twierdzenia strony powodowej niezakwestionowane albo wprost przyznane przez pozwanego, a zatem dotyczące faktów bezspornych.

Powołane powyżej odpisy dokumentów prywatnych oraz wydruki, przedłożone przez strony, Sąd uczynił podstawą dokonanych ustaleń – w zakresie wskazanym wyżej, przy odpowiednich partiach ustaleń. Wiarygodność dokumentów i wydruków nie była kwestionowana przez strony, Sąd zaś nie znalazł podstaw, by czynić to z urzędu.

Okoliczności związane z dokonanymi przez strony ustaleniami co do sposobu płatności za świadczone usługi oraz przebiegiem współpracy pomiędzy stronami, Sąd ustalił na podstawie zeznań świadków: M. B., P. K., Z. S., B. A. oraz A. K.. Sąd przyznał przymiot wiarygodności tym zeznaniom w całości, gdyż były spójne, wzajemnie się uzupełniały i znajdowały odzwierciedlenie w pozostałym materiale dowodowym zgromadzonym w sprawie.

Postanowieniem na rozprawie w dniu 13. września 2018 r. Sąd pominął dowód z przesłuchania stron, wobec ich nieusprawiedliwionego niestawiennictwa.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Powód wywodził roszczenie procesowe będące przedmiotem niniejszego postępowania z zawartej z pozwanym umowy o świadczenie przewozu przesyłek. Strony zawarły umowę przewozu, wobec czego w przedmiotowej sprawie znajdują zastosowania przepisy ustawy prawo przewozowe z dnia 15. listopada 1984 r. (Dz. U. 2012 poz. 1173 t.j.) i odpowiednio przepisy kodeksu cywilnego o umowie przewozu (art. 90 ustawy prawo przewozowe). Zgodnie z art. 774 k.c. przez umowę przewozu przewoźnik zobowiązuje się w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa do przewiezienia za wynagrodzeniem osób lub rzeczy. Z treści powyższego przepisu wprost wynika, że umowa przewozu jest umową odpłatną, a więc za wykonanie przewozu przewoźnikowi przysługuje wynagrodzenie. Kontrahentem przewoźnika w umowie przewozu jest nadawca (wysyłający przesyłkę), a więc na nim spoczywa - na podstawie art. 774 k.c. - obowiązek zapłaty przewoźnikowi wynagrodzenia.

Między stronami bezsporny był fakt zawarcia umowy przewozu przesyłek. Bezsporna była także okoliczność wykonania przez powoda usług przewozu, na podstawie których wystawił faktury VAT, będące przedmiotem niniejszego postępowania. Sporem objęta była zasadność i wysokość dochodzonego roszczenia. Pozwany podniósł bowiem, iż spełnił świadczenie, gdyż wszelkie należności regulował na bieżąco. Strona pozwana podniosła także zarzut przedawnienia roszczenia.

Zgodnie z rozkładem ciężaru dowodu, wynikającym z przepisu art. 6 k.c. oraz stanowiącego jego odpowiednik procesowy art. 232 k.p.c., powód winien udowodnić okoliczność wykonania umowy, natomiast pozwany winien udowodnić okoliczność spełnienia świadczenia.

W ocenie Sądu powód sprostał ciężącemu na nim obowiązkowi wykazania, że wykonał umowę przewozu. Pozwany nie kwestionował jakości usług świadczonych przez powoda, zatem niewątpliwie zaktualizował się obowiązek zapłaty wynagrodzenia powodowi za świadczone usługi. Wobec faktu, że strona pozwana nie kwestionowała powyższych okoliczności, powód zwolniony był z dalszego dowodzenia swoich twierdzeń w tym zakresie.

Jednocześnie, w ocenie Sądu, strona pozwana wykazała okoliczność spełnienia świadczenia - wynagrodzenia za świadczone przez powoda usługi przewozu, dochodzonego w niniejszym postępowaniu.

Strona pozwana podnosząc zarzut spełnienia świadczenia wskazała, iż wszelkie należności przysługujące powodowi za wykonane usługi przewozu regulowała na bieżąco. Podniosła, iż opłat tych dokonywała gotówką do rąk kuriera w dniu przyjęcia przez niego paczki do przewozu. Powyższe okoliczności zostały potwierdzone w toku postępowania. Z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie wynikało, iż przyjętą przez strony praktyką było dokonywanie przez pozwanego płatności wynagrodzenia za świadczone usługi gotówką w dniu przyjęcia przesyłki przez kuriera. W tym miejscu wymaga zaznaczenia, że strony w umowie ustaliły jako formę płatności - przelew oraz zastrzegły, że wszelkie zmiany umowy wymagają formy pisemnej. Stosownie do art. 76 k.c., jeżeli strony zastrzegły w umowie, że określona czynność prawna między nimi ma być dokonana w szczególnej formie, czynność ta dochodzi do skutku tylko przy zachowaniu zastrzeżonej formy. Jednakże gdy strony zastrzegły dokonanie czynności w formie pisemnej, dokumentowej albo elektronicznej, nie określając skutków niezachowania tej formy, w razie wątpliwości poczytuje się, że była ona zastrzeżona wyłącznie dla celów dowodowych. Rygor nałożony na strony w umowie oznacza, że niezachowanie tej formy, między innymi w drodze ustnej modyfikacji treści umowy spowoduje nieważność z mocy prawa takiej czynności, czyli stan, iż zmiana umowy nie dojdzie do skutku. Powstaje wątpliwość, jak należy oceniać umowne zastrzeżenie zwykłej formy pisemnej, bez wskazania rygoru, w stosunkach między przedsiębiorcami, w związku z prowadzoną przez nich działalnością gospodarczą lub zawodową. Wynika ona z wyłączenia rygoru ad probationem w obrocie dwustronnie profesjonalnym. W związku jednak z nowelizacją art. 74 § 4 k.c. ewentualne zastrzeżenie przez przedsiębiorców formy pisemnej, bez zastrzeżenia rygoru nieważności, nie wywoła żadnego skutku. Zamiarem ustawodawcy było ucięcie w tym zakresie dyskusji dotyczących skutków takiego zastrzeżenia, a zwłaszcza wyraźne potwierdzenie, że tak zastrzeżona forma nie będzie równoznaczna z formą pod rygorem nieważności (M. Gutowski (red.), Kodeks cywilny. Tom I. Komentarz. Art. 1-44911. Warszawa 2016). Tym samym strony mogły uzgodnić inny sposób rozliczania się, bez konieczności dokonywania tego na piśmie. Jak wynika z zeznań świadków: M. B., Z. S., B. A. oraz A. K. ustalonym pomiędzy stornami sposobem rozliczenia się była płatność gotówką. Świadkowie zeznali, iż taki sposób rozliczania się klienta z powodem nie był normą, jednakże w tym konkretnym przypadku powód wyraził zgodę na taką formę płatności. Okoliczność ta ponadto nie była kwestionowana przez stronę powodową w toku postępowania. Strona powodowa podniosła natomiast, iż te należności, które pozwany uregulował gotówkowo zostały przez powoda zaksięgowane. W niniejszej zaś sprawie powód domaga się zapłaty pozostałej należności, której pozwany nie zapłacił gotówką kurierowi. W tym miejscu wskazać jednakże należy, że z zeznań świadków wynikało, iż pozwany dokonywał płatności gotówką za wszystkie usługi świadczone przez powoda. Świadek M. B. zeznał, iż w przypadku nie dokonania przez pozwanego zapłaty w chwili nadania przesyłki, nie mógłby zabrać przesyłki do wykonania usługi przewozu. Świadek zeznał, iż takie polecenie otrzymał od pracowników powodowej spółki. Tym samym z powyższego wynika, iż gdyby pozwany nie opłacił z góry wynagrodzenia za świadczoną przez powoda usługę przewozu, w ogóle nie doszłoby do jej wykonania przez powoda. Świadek M. B. zeznał ponadto, iż o tym, że pozwany uregulował należność świadczył fakt przyjęcia paczki oraz podpisanie przez kuriera listu przewozowego.

Z powyższych okoliczności wynika, iż pozwany dokonał zapłaty za wszystkie usługi przewozu świadczone przez powoda i nie posiada z tego tytułu zadłużenia w stosunku do powoda. Wbrew twierdzeniom strony powodowej okoliczność przeciwna nie wynika z przedłożonego przez nią dokumentu w postaci raportu przeglądu transakcji wg klienta. Strona pozwana zakwestionowała przedłożony przez powoda dokument. W ocenie Sądu za słuszne uznać należy twierdzenia strony pozwanej, iż wydruk ten nie może stanowić dowodu na okoliczność wysokości zadłużenia pozwanego. Przedłożony przez powoda wydruk nie został bowiem podpisany, w związku z czym nie można ustalić przez kogo i na podstawie jakich danych został on sporządzony. W tym miejscu wymaga zaznaczenia, że niepodpisane wydruki komputerowe nie stanowią dokumentu w rozumieniu art. 244 i 245 k.p.c., a tym samym nie korzystają z ustanowionego w kodeksie postępowania cywilnego domniemania autentyczności. Tym samym wobec dokonanego zaprzeczenia przez stronę pozwaną wydruk ten nie mógł być podstawą dokonanych ustaleń. Ubocznie wyłącznie wskazać należy, iż w Kodeksie postępowania cywilnego nie zawarto zamkniętego katalogu środków dowodowych i dopuszczalne jest skorzystanie z każdego źródła informacji o faktach istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, jeśli tylko nie jest to sprzeczne z przepisami prawa. W rachubę wchodziłaby zatem ewentualność zastosowania przepisu art. 309 k.p.c. Przepis ten odnosi się bowiem do innych niż wyraźnie wymienionych w kodeksie środków dowodowych i tym samym może mieć zastosowanie także do wydruków komputerowych (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5. listopada

2008 r., I CSK 138/08). Powyższy wydruk nie stanowił jednakże dowodu na powołane przez powoda okoliczności. W związku z tym, iż jak wskazał powód, jest to wydruk z wewnętrznego systemu powodowej spółki, nie sposób ustalić z jego treści, na podstawie jakich danych został on sporządzony oraz, czy odpowiadają one prawdzie. Powód, mimo kwestionowana przez pozwanego treści tego wydruku nie przedstawił żadnych innych dowodów na poparcie swoich twierdzeń. Co więcej świadkowie Z. S. oraz B. A. zeznali, iż wobec gotówkowego sposobu rozliczania się przez strony, często dochodziło do nieporozumień w zakresie uregulowania przez pozwanego należności. Świadczyli, iż powód często nie odnotowywał dokonanych przez pozwanego płatności, co powodowało dublowanie faktur VAT i wystawienie z tego samego tytułu faktur „przelewowych”. Z powyższych względów przyjąć należy, iż wskazane w przedłożonym przez powoda wydruku „kwoty nierozliczone” wynikają właśnie z błędów powoda, który nie odnotował dokonanych przez pozwanego wpłat gotówkowych.

W związku z powyższym uznać należało, że strona pozwana uregulowała wszelkie należności wynikające z przedmiotowych faktur VAT. Wobec zatem zapłaty przez pozwanego wynagrodzenia należnego powodowi, zaspokoił on w tym zakresie roszczenie powoda, a co za tym idzie jego zobowiązanie w stosunku do pozwanego z tego tytułu wygasło. Wobec powyższego Sąd oddalił powództwo w tym zakresie jako bezzasadne.

W niniejszej sprawie sporna była także wysokość wynagrodzenia należnego za wykonane przez powoda usługi. Strona pozwana zakwestionowała bowiem sposób wyliczenia przez powoda wysokości dochodzonego roszczenia, gdyż w ocenie pozwanego powód nie przedłożył żadnej dokumentacji potwierdzającej wysokość naliczonego wynagrodzenia.

W niniejszej sprawie to na powodzie spoczywał ciężar wykazania wysokości należnego mu wynagrodzenia. W szczególności powód winien wykazać podstawę naliczenia dodatkowych opłat do ceny za przewóz nadanych przez pozwanego przesyłek. W niniejszej sprawie strona powodowa powoływała się na zapisy umowy, zgodnie z którymi miała ona prawo sprawdzić wagę i wymiary przesyłki i w przypadku wymiarów niestandardowych doliczyć opłaty dodatkowe. Zgodnie z treścią pkt 7 cennika, Zleceniobiorca zastrzegł sobie prawo do weryfikacji przesyłki pod względem wagi oraz wymiarów. W przypadku stwierdzenia niezgodności pomiędzy stanem rzeczywistym przesyłki, a informacjami zadeklarowanymi przez Zleceniodawcę, miał on prawo do naliczenia nowej ceny za wykonanie usługi zgodnie z warunkami umowy. Podkreślenia wymaga, iż w niniejszej sprawie znajdzie zastosowanie także przepis art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 15. listopada 1984 r. Prawo Przewozowe, zgodnie z którym przewoźnik może sprawdzić, czy przesyłka odpowiada oświadczeniom nadawcy zawartym w liście przewozowym oraz czy zachowane zostały przepisy dotyczące rzeczy dopuszczonych do przewozu na warunkach szczególnych. Sprawdzenia dokonuje się w obecności nadawcy, a jeżeli wezwanie go nie jest możliwe albo gdy nie zgłosi się w wyznaczonym terminie, przewoźnik dokonuje sprawdzenia w obecności osób zaproszonych przez siebie do tej czynności (ust. 2). Wynik sprawdzenia zamieszcza się w liście przewozowym albo dołączonym do niego protokole (ust. 3). W razie stwierdzenia niezgodności oświadczeń zawartych w liście przewozowym ze stanem rzeczywistym przesyłki, koszty sprawdzenia obciążają przesyłkę (ust. 4). Z powyższego wynika, iż przewoźnik posiada uprawnienie do tego, by sprawdzić przesyłkę, ale nie ma takiego obowiązku, pozostaje to do jego decyzji, zależnie od uznania tego za konieczne lub za zbędne. Przewoźnik zatem ma prawo sprawdzić wprowadzone dane przez nadawcę, niewątpliwie dotyczyć to będzie także podanych przez nadawcę wymiarów paczek i ich wagi. Przewoźnik bowiem ma prawo bronić swoich interesów przed klientami, którzy starają się np. uzyskać niższą cenę podając świadomie nieprawdziwe dane stanowiące podstawę kalkulacji ceny. Jednakże sposób sprawdzenia również musi być objęty wiedzą i zgodą obydwu stron i nie może stawiać przewoźnika w uprzywilejowanej pozycji pozbawiając nadawcę praw. Z ust. 2 wynika bardzo istotny wniosek, że przewoźnik nie może dokonać sprawdzenia przesyłki samodzielnie, ale powinny uczestniczyć w tym inne osoby. Zasadą jest, że obecny powinien być nadawca, jako podmiot szczególnie zainteresowany w wyniku tych czynności. Mogą jednak zaistnieć sytuacje, że nadawcy nie będzie przy tych czynnościach, gdyż albo nie było możliwe jego wezwanie, albo mimo wezwania nie zgłosił się w wyznaczonym terminie. Wówczas przewoźnik może dokonać sprawdzenia w obecności osób zaproszonych przez siebie. Powinny to być osoby postronne (co z zasady wyłącza np. pracowników przewoźnika), gdyż w przypadku ewentualnego sporu będą one świadkami. Ze względu na to, że osoby te muszą dać świadectwo co do prawidłowości ustaleń dokonanych przez przewoźnika, powinny one posiadać także odpowiednią wiedzę (czasem nawet specjalistyczną, np. co do rodzaju przewożonego towaru), a z tym może być czasem

problem. Jedynie niemożność zaproszenia takich osób lub nieskorzystania przez nich z zaproszenia (przewoźnik nie ma prawa "wymusić" na tych osobach uczestnictwa w czynnościach sprawdzających) powoduje, że świadkami sprawdzenia przesyłki mogą być osoby zależne od przewoźnika lub pozostające z nim w jakimkolwiek innym stosunku (prawnym lub faktycznym). W każdym razie pamiętać należy, iż zawsze przewoźnik powinien podjąć co najmniej próbę zawiadomienia nadawcy o tym, że będzie sprawdzał przesyłkę, a skorzystać z obecności innych osób może dopiero po zaistnieniu przesłanek określonych w ust. 2 (T. Szanciło, Prawo przewozowe. Komentarz. Warszawa 2008).

W zapisach umowy łączącej strony nie ma mowy o sprawdzeniu wymiarów przesyłki w obecności osób towarzyszących lub powiadamianiu nadawcy. Przepisy ustawy Prawo przewozowe są bezwzględnie obowiązujące i nie można umownie zmieniać ich treści, nawet ze względu na funkcjonalność czy wygodę. Dlatego zapis pkt 7 cennika musi być wykładany w świetle powołanego przepisu i jest zgodny z prawem tylko, o ile zachowana zostanie opisana procedura.

W ocenie Sądu, strona powodowa nie wywiązała się z powyższych obowiązków. Strona powodowa nie wykazała przede wszystkim które konkretnie paczki podlegały weryfikacji, jak również, nie wykazała że przy sprawdzaniu wagi, czy też wymiarów, paczek została zachowana powyższa procedura. Powód, mimo spoczywającym na nim obowiązku z art. 6 k.c., nie wykazał, iż w celu sprawdzania wymiaru paczek zawiadomił nadawcę, jak również, iż odbyło się to przy obecności innych osób zaproszonych przez powoda. Co więcej wynik sprawdzenia przesyłki powinien być w każdym przypadku udokumentowany. Ustawa przewiduje dwie formy dokumentowania: stosowny zapis na liście przewozowym lub w odrębnym protokole, który załącza się do listu przewozowego. Strona powodowa nie przedstawiła stosownych listów przewozowych z uczynionymi na nich adnotacjami o sprawdzeniu przesyłek. Nie sposób natomiast uznać, iż prawo przewoźnika do sprawdzenia wymiarów przesyłki realizuje się tak, że nadawca w żaden sposób nie ma możliwości obrony swojego stanowiska i wystarczy, że przewoźnik praktycznie oświadczy, że wymiary były niezgodne aby uznać, iż udowodnił swoje racje.

W związku z powyższym, w ocenie Sądu, powód nie ma prawa żądać ceny wyższej, gdyż nie dokonał sprawdzenia wyczerpania jej podstaw zgodnie z przepisami ustawy. Jak już wskazano nie przedstawiono nawet listów przewozowych ze stosownymi adnotacjami, czy też protokołów dotyczących sprawdzenia przesyłek. Niewątpliwie ciężar dowodu w tym zakresie obciążał powoda, jednakże nie sprostał on temu obowiązkowi.

W związku z powyższym powództwo w tym zakresie także podlegało oddaleniu jako nieudowodnione.

Ubocznie wskazać należy, że podniesiony przez pozwanego zarzut przedawnienia roszczenia zasługiwał na uwzględnienie w części. Stosownie do treści art. 77 ust. 1 i 3 pkt 4 ustawy - Prawo przewozowe, przedawnienie roszczeń z tytułu zapłaty należności, następuje z upływem roku od dnia, w którym zapłata powinna była nastąpić.

W niniejszej sprawie pozew został wniesiony w dniu 5. listopada 2015 roku, a zatem w dniu jego wniesienia roszczenia z faktur VAT, które stały się wymagalne przed dniem 5. listopada 2014 roku były już przedawnione.

Podniesiony przez pozwanego zarzut przedawnienia roszczenia nie zasługiwał natomiast na uwzględnienie w zakresie naliczonych przez powoda odsetek za opóźnienie w zapłacie powyższych faktur VAT. W uchwale z dnia 26. stycznia 2005 r. (III CZP 42/04, OSNC 2005, nr 9, poz. 149) Sąd Najwyższy przesądził, że roszczenie o zapłatę odsetek od nieuregulowanej należności nie może być dochodzone w sytuacji, gdy nie może być skutecznie dochodzone przed sądem roszczenie główne, które już się przedawniło. Dlatego też w przypadku, gdy wynagrodzenie nie zostało uiszczone, odsetki od niego przedawniają się wraz z przedawnieniem roszczenia o zapłatę. Inaczej natomiast uregulowana jest sytuacja w przypadku roszczenia o odsetki za zapłaconą należność, gdyż w takim przypadku odsetki przestają być roszczeniem ubocznym, ponieważ żadnemu innemu roszczeniu już nie towarzyszą. Wówczas roszczenie o odsetki przedawnia się na zasadzie ogólnej, czyli z upływem trzech lat. Odnosząc się do wspomnianej reguły akcesoryjności, Sąd Najwyższy w powoływanej uchwale wyjaśnił zakres zastosowania tej reguły. Wskazał, że dla ustalenia czy odsetki mają charakter akcesoryjny, czy już stanowią samodzielne roszczenie ma znaczenie, nie upływ terminu przedawnienia roszczenia głównego, lecz zdarzenie powodujące wygaśnięcie roszczenia głównego, np. uczynienie zadość temu roszczeniu (wykonanie świadczenia głównego). Wspomniane zdarzenie potwierdza, że roszczenie główne istniało i tym samym daje podstawę do uznania, iż pozostałe w mocy roszczenia uboczne uległy z

chwila tego zdarzenia niejako przekształceniu w roszczenia glowne. W związku z tym przedawnienie ich powinno być odtąd rozpatrywane samodzielnie.

W orzecznictwie wyłoniła się rozbieżność poglądów co do terminów przedawnienia roszczenia o odsetki za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego, ale zauważyć należy, że przeważa pogląd, że są one roszczeniami o świadczenie okresowe i przedawniają się w przewidzianym w art. 118 k.c. w odniesieniu do roszczeń o świadczenia okresowe terminie trzyletnim niezależnie od charakteru roszczenia glównego (uchwała SN z dnia 5. kwietnia 1991 r., III CZP 20/91, OSNC 1991, nr 10-12, poz. 120; wyrok SN z dnia 19. stycznia 1990 r., IV CR 294/89, OSNC 1991, nr 2-3, poz. 33).

W niniejszej zaś sprawie należności, obejmujące odsetki, wobec uregulowania należności przez pozwanego w terminie, nie powstały, bowiem nie doszło do opóźnienia przez stronę pozwaną w zapłacie za świadczone usługi, a zatem roszczenie powoda w tym zakresie również okazało się niezasadne.

Niezasadny okazał się także zgłoszony przez powoda w odpowiedzi na sprzeciw od nakazu zapłaty zarzut nadużycia prawa przez pozwanego poprzez zgłoszenie zarzutu przedawnienia roszczenia. W pierwszej kolejności wskazać należy, że w doktrynie i orzecznictwie zgodnie podkreśla się, że przy przyjmowaniu nadużycia prawa konieczne jest zachowanie szczególnej ostrożności. W praktyce winno to następować w sytuacjach wyjątkowych. Należy przy tym mieć na względzie dwie zasadnicze okoliczności, a mianowicie, że domniemywa się, iż osoba korzystająca ze swego prawa czyni to w sposób zgodny z zasadami współzycia społecznego oraz że odwołanie się zwłaszcza ogólnikowo do klauzul generalnych przewidzianych w art. 5 k.c. nie może podważać pośrednio mocy obowiązujących przepisów prawnych. Z istnienia domniemania, iż korzystający z prawa podmiotowego postępuje zgodnie z zasadami współzycia społecznego (ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem prawa), wysnuwa się jako oczywisty wniosek, iż ciężar dowodu istnienia okoliczności faktycznych uzasadniających ten zarzut spoczywa na tym, kto ten zarzut podnosi. Dopiero istnienie szczególnych okoliczności może domniemanie to obalić i pozwolić na zakwalifikowanie określonego zachowania, jako nadużycia prawa, nie zasługującego na ochronę z punktu widzenia zasad współzycia społecznego” (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7. grudnia 1965 r., III CR 278/65, OSNCP 1966, nr 7-8, poz. 130). W ocenie Sądu okoliczności takich powód nie wykazał. Podkreślenia wymaga, że w przypadku zgłoszenia przez pozwanego zarzutu przedawnienia roszczenia, potrzeba stosowania art. 5 k.c. pojawia się wyjątkowo, gdy w okolicznościach konkretnego przypadku wystąpienie skutku przedawnienia okaże się rażąco niemoralne, czy też może doprowadzić do sytuacji krytycznej wierzyciela. W ocenie Sądu brak jest podstaw do przyjęcia, iż w sprawie wykazane zostały szczególne okoliczności uzasadniające zarzut nadużycia prawa podmiotowego. Powód, podnosząc powyższy zarzut, powoływał się na zachowanie pozwanego pozostające w sprzeczności z zasadami współzycia społecznego. Wskazał bowiem, iż pozwany miał świadomość istnienia zadłużenia wobec powoda, a mimo to świadomie nie uregulował należności, jak również nie zgłaszał żadnych zastrzeżeń co do wystawionych faktur VAT. Opóźnienie powoda natomiast w dochodzeniu roszczenia przeciwko pozwanemu było wynikiem dobrej woli powoda, który czekał na uregulowanie należności przez pozwanego. W niniejszej sprawie zbadaniu wymagała więc czy przyczyna opóźnienia w dochodzeniu roszczenia objętego pozwem była usprawiedliwiona i czy można przyjmować, że opóźnienie to było wywołane działaniem dłużnika. W pierwszej kolejności należy wskazać, że obie strony są profesjonalnymi podmiotami gospodarczymi, które powinny dbać o swoje interesy. W szczególności powód winien podjąć bez zbędnej zwłoki działania celem wyegzekwowania przysługujących mu należności. Brak jest przy tym podstaw do przyjęcia, że to nieuczciwe działanie pozwanego przyczyniło się do przedawnienia roszczenia powoda. Podkreślenia ponadto wymaga, że powód wytoczył powództwo ze znacznym, niczym nieuzasadnionym opóźnieniem. Od upływu terminu przedawnienia najstarszej wierzytelności powoda do dnia wytoczenia powództwa upłynął ponad rok, a powód nie wykazał, żadnych uzasadnionych przyczyn, które usprawiedliwiałyby tak znaczne opóźnienie w dochodzeniu roszczenia. W ocenie Sądu, w niniejszej sprawie, nie zachodzą zatem okoliczności naruszenia przez pozwanego zasad współzycia społecznego, a zatem skorzystanie przez pozwanego z przysługującego mu prawa w postaci podniesienia zarzutu przedawnienia roszczenia nie prowadziło do nadużycia prawa.

Mając na względzie powyższego powództwo podlegało oddaleniu w całości.

Orzekając o kosztach procesu, Sąd postąpił zgodnie z dyspozycją art. 98 k.p.c., statuującego zasadę odpowiedzialności za wynik procesu. Na zasądzoną od powoda na rzecz pozwanego z tego tytułu kwotę składają się: minimalna stawka zastępstwa procesowego wykonywanego przez radcę prawnego w wysokości 1.200,00 zł (§ 6 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.) oraz kwota 17,00 zł, uiszczona przez pozwanego tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

Mając na uwadze wszystkie wymienione wyżej okoliczności, na podstawie powołanych w uzasadnieniu przepisów Sąd orzekł jak w wyroku.

SSR Aleksandra Zielińska-Ośko

Z. Odpis uzasadnienia wraz z odpisem wyroku doręczyć pełnomocnikom stron.